

September 2019

Nyhedsbrev nr. 53

Dette nyhedsbrev indeholder:

- Status på hjortevildt forvaltning
- Vildtudbytte indberetning, detaljeret information
- Indsamling af fortænder fra kronhjorte
- GPS mærket Kronvildt i Løvenholm skoven

Status på hjortevildt forvaltning

Det var oprindeligt planen, at den nuværende Dåvildtforvaltning skulle være revurderet for 2 år siden og tilpasset de nye forvaltningskrav (som vi kender fra Kronvildt). P.g.a. diverse minister- og regeringsskifte er der desværre ikke truffet nogen afgørelser og vi fortsætter med de gamle regler – også for denne sæson.

I løbet af sommeren er der mange steder diskuteret en hel del om indholdet af "princippapir" fra den Nationale hjortevildtgruppens (minus Danmarks Jægerforbund) om, at der skal arbejdes for indførelse af arealbegrænsning i forvaltningsplan for Kron- og dåvildt. Der er ikke truffet nogen endelig (politisk) beslutning endnu, så vi kan kun afvente. Vi vil selvfølgelig informere herom, så snart der træffes en beslutning.

Alle jægere som har nedlagt hjortevildt på Djursland har fået tilsendt et spørgeskema vedr. deres erfaring med skumrings- og dæmringsjagt. Vi kender ikke resultatet af undersøgelsen endnu, men vi vil selvfølgelig informere om denne, så snart et resultat foreligger.

Indsamling af fortænder fra Kronhjorte

Løvenholm, Fjeld og omegns hjortevildt laug støtter op omkring indsamling af fortænderne fra kronhjort for at sikre en større og bedre viden om vores hjortevildt. Vi opfordrer derfor alle jægere til at indsende de to store fortænder fra kronhjorte - større/ældre end spidshjorte. På forhånd tak for hjælpen.

Her er, hvad du skal gøre:

- Skær/klip den forreste del af kæben af din nedlagte kronhjort
- Kog kæbestumpen af i ca. 20 minutter
- Udtag de **to store fortænder** og skrab det værste bindevæv af
- Indsend tænderne til Danmarks Jægerforbund i en specialkuvert, se nedenfor

Du kan se hvordan på vedhæftede link: <https://www.jaegerforbundet.dk/vildt-og-natur/hjortevildt/aldersbestemmelse-af-kronvildt/>

Har du spørgsmål til undersøgelsen kan du kontakte **Vildtkonsulent Mads Flinterup**, Syrenvej 1, Gjesing, tlf. 40 92 84 48, mail mf@jaegerne.dk.

Vildtudbytte indberetning

Der er rigtige mange jægere, som i forbindelse med vildtudbytte indberetning 2018 / 2019 har udfyldt med detaljeret information om hjortevildt. Tak for det. Det har givet os mange nyttige informationer f.eks. om hjorte, hinder / då og kalve. Vi kan nu se, hvor mange dyr der bliver nedlagt hvor og i en given periode, vi kan også se, at der nedlægges 3 gange så mange hun kronkalve end hjorte kalve. Det er vi lidt bekymret over. Du kan finde mange spændende informationer under: www.fauna.au.dk

GPS mærket kronvildt i Løvenholmskoven.

I forbindelse med vores generalforsamling den 18. juni 2019 på Ny Ryomgård holdt vildtforvalter Kristian Stenkjær, Løvenholm Gods et spændende indlæg om Godset nye vildtforvaltningsstrategi. Kristian nævnte i indlægget, at Godset i løbet af sommeren / efteråret vil forsøge at indfange et antal kronstyr for at GPS mærke dem. Du kan læse mere om baggrund og projektbeskrivelse – Kronvildt GPS Løvenholm Sept. 2019 – i dette nyhedsbrev.

Kristian har netop informeret os om, at det er lykket at indfange en hind med kalv og en smal hind. Begge hinder er nu med meget synlige GPS halsbånd og tydelige gule øremærker nr. 13 og 14. Kalven har kun fået et rødt øremærke. Aarhus Universitet / DCE vil opsamle GPS data og vi vil forsøge, at komme med løbende information om projektet i vores kommende nyhedsbreve. Du kan se et billede af kronhind med GPS halsbånd på vores hjemmeside: http://www.hjortevildtdjursland.dk/wp/?page_id=1076

Løvenholm, Fjeld og omegns hjortevildtlaug finder projektet rigtig spændende og håber, at dette vil give os ny viden om bl.a. hjortevildtets adfærdsmønster. Vi bakker naturligvis op om forsøget og håber, at de GPS mærkede dyr vil overleve jagtsæsonen og fremadrettet give os nyttig viden. Pas på dem derude - hvis uheldet alligevel er ude og dyrene bliver nedlagt, bedes I rette henvendelse til Kristian på mobil 23 93 31 31 eller mail ks@lovenholm.dk

Kronvildt GPS Løvenholm sep.2019

Baggrund:

Over de seneste årtier er bestanden af kronstyr øget meget betydeligt i mange danske landsdele, herunder Djursland. Dette er sket både i kraft af, at de oprindelige bestande er styrket, og at dyrene er spredt til nye områder. Med denne udvikling er fulgt en række samfundsmæssige gevinster, bl.a. muligheden for at iagttage kronstyr, ligesom øgede jagtmuligheder er en meget betydelig gevinst både økonomisk og oplevelsesmæssigt. Udviklingen har tilsvarende haft en række negative konsekvenser særligt et øget omfang af skader på land- og skovbrug. Der er igennem tiden iværksat en række nationale og lokale forvaltningstiltag, men ingen har endnu vist sig effektive i forhold til at opnå fastsatte mål bl.a. om naturlig alders- og kønssammensætning i bestanden og reduktion af omfanget af skader i jordbruget.

På de arealer, der i dag hører til Løvenholm Gods (samlet 3.344 ha), har der været kronstyr siden artens indvandring efter sidste istid, og området hører til de få i

Danmark, hvor krondyr ikke har været udryddet. Der kan ikke gives et præcist tal for bestanden på ejendommen, bl.a. fordi dyrene veksler med naboarealer og formentlig indgår i en bestand, der bevæger sig rundt på det meste af Djursland. Antallet af dyr på ejendommen varierer hen over året. Det maksimale antal vurderes til ca. 400 dyr, der typisk er fordelt på en række mere eller mindre faste opholdssteder, hvor tætheden kan være stor. Ligeledes er der store arealer på ejendommen, hvor dyrene sjældent opholder sig.

Løvenholm Gods anser kron- og andet hjortevildt for et stort aktiv både i kraft af dyrenes naturmæssigt værdi i sig selv og i kraft af potentialet for oplevelser, herunder jagt. Men ejendommen har samtidig en målsætning om at opretholde et rentabelt jordbrug i form af traditionelt skovbrug og et landbrug, der i dag drives økologisk. Det er en stor udfordring at forene disse målsætninger, idet hjortevildtet, især kronvildt, forårsager meget omfattende skader. Det største problem ses i forhold til skovbruget, hvor der dels er meget omfattende skader i form af skrælning i eksisterende kulturer, og hvor ejendommen er meget begrænset i artsvalget i nye kulturer. Nye opgørelser viser, at kronvildtet årligt medfører et driftstab på ejendommens skovarealer svarende til 1,5 millioner kroner (reference). Omfanget er steget over de senere år og vurderes fortsat at ville stige, med mindre der opnås ny viden om, hvordan man i højere grad kan samordne mål for bevarelse af gode vildtbestande med mål for rentabelt jordbrug.

Problemstilling:

Løvenholm Gods har over de senere år forsøgt at afhjælpe skadesomfanget på jordbruget igennem gængse metoder, som også bruges andre steder, herunder særligt afskydning og fodring. Det har imidlertid vist sig, at problemet ikke løses ad denne vej, og ejendommen er kommet til den erkendelse, at der helt grundlæggende mangler viden om dyrenes brug af området, bevægelser og adfærd i tid og rum – ikke blot på selve ejendommen, men regionalt. Uden denne viden vil nye forvaltningstiltag bero på tilfældigheder og formentlig heller ikke føre til det ønskede resultat.

Løvenholm har iværksat tiltag til kortlægning af hjortevildtet på ejendommen, herunder bl.a. ved brug af vildtkameraer. Ligeledes deltager ejendommen i udvikling af projekter, der bl.a. har til formål at samle viden ind via områdets jægere. Ydermere vil der suppleres med registrering af dyr ved hjælp af droner. GPS-mærkning af et antal dyr vil her være et meget betydeligt supplement, som vi kunne give detaljeret viden om dyrenes brug af området ikke blot på selve Løvenholm, men i hele lokalområdet. GPS-mærkning af hjortevildt er en kendt og velafprøvet metode, der giver solide data om dyrenes opholdssted, aktivitetsmønster og adfærd, og det er muligt at aflæse dyrenes præference på opholdssteder fx i relation til sårbare produktionsområder og deres respons på forstyrrelser fx fra jagt. Med denne viden vil det i højere grad være muligt at indrette terrænet med henblik på at mindske skader på værdifulde afgrøder og skovkulturer.

Samtidig vil GPS-mærkning af et antal dyr og resultaterne herfra skabe en lokal interesse for forvaltning af dyrene og dermed være et godt redskab til at sikre videre dialog om udvikling af forvaltningsmål, der inddrager et større areal og flere ejendomme. Data fra projektet vil kunne sammenholdes med tilsvarende data fra andre områder og fra tidligere undersøgelser og dermed bidrage til øget viden om hjortevildt også nationalt.

For at GPS-mærke dyrene skal disse indfanges og bedøves. De klassiske metoder er her brug af opstillede fælder eller på skydning af dyr med bedøvelsesgevær. Disse metoder er ressourcekrævende, og projektet vil indebære forsøg med fangst med faldnet, som er en almindelig anvendt metode fx i Tyskland. Denne metode er mere dynamisk og kræver ikke anlæg af stående fælder. Den skønnes alt i alt er være mere kosteffektiv end de klassiske metoder. Projektet vil evaluere dette.

Projektbeskrivelse:

Projektet går ud på at fange og GPS-mærke 5-10 krondyr på Løvenholm eller på ejendommens naboarealer. Der planlægges med mærkning af flere typer af dyr, herunder hjort, hind og kalv, men mærkningen vil i nogen grad afhænge af, hvilke dyr der fanges. Efter mærkningen følges dyrene, og afhængig af log-hyppighed opnås viden om opholdssted og aktivitet. Log-hyppighed kan justeres, og efter den egentlige projektperiode kan den indstilles, så der indsamles data med mindre log-hyppighed men til gengæld i en periode på op til 3 år. Dyrenes opholdssted og adfærd relateres til tidspunkt og habitat (herunder naturområder, sårbare afgrøder og skovkulturer, vildtagre og foderpladser). Opholds- og adfærdsmønstret relateres ligeledes til forstyrrelsesstimuli fra fx jagt eller bevægelsesbarrierer i form af hegn og veje.

Med venlig hilsen

Løvenholm – Fjeld og omegns hjortevildtlaug

Formand Karsten Hansen

karsten@hjordevildtdjursland.dk

Følg løbende med på vores hjemmeside om aktiviteter i lauget. Se [link](#).